

राज्य योजना सन २०२५-२६

हक्क व विशेषाधिकार निर्धारित करणे- राष्ट्रीय उद्याने
आणि अभयारण्य परिसरातील गावांचे पुनर्वसन
(२४०६-२२४९) या योजनेतर्गत निधी वितरीत
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : डब्ल्यूएलपी- ०६.२५/प्र.क्र.१४५/फ-१

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

दिनांक :- ०५ जानेवारी, २०२६.

वाचा :-

१. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक:अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३,
दिनांक ०७.०४.२०२५.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
यांचे पत्र क्रमांक : कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.११/६६३/२०२५-२६, दिनांक ०३.१०.२०२५.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
यांचे पत्र क्रमांक : कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.११/७८७/२०२५-२६, दिनांक ०३.११.२०२५.

प्रस्तावना :-

सन २०२५-२६ आर्थिक वर्षाकरिता हक्क व विशेषाधिकार निर्धारित करणे- राष्ट्रीय उद्याने आणि
अभयारण्य परिसरातील गावांचे पुनर्वसन (२४०६-२२४९) या लेखाशिर्षांतर्गत एकूण रु. १७०००.०० लक्ष
नियतव्यय अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.१ चे परिपत्रकान्वये सन
२०२५-२६ मध्ये निधी वितरणाच्या अनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना जारी करण्यात आल्या आहेत.

संदर्भ क्रमांक २ व ३ च्या पत्रान्वये सन २०२५-२६ करीता अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
(अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर व यांनी हक्क व विशेषाधिकार निर्धारित
करणे- राष्ट्रीय उद्याने आणि अभयारण्य परिसरातील गावांचे पुनर्वसन (२४०६-२२४९) या योजनेतर्गत
रु. ९०५०.८१ लक्षाचे प्रस्ताव शासन मान्यतेसाठी सादर केले असून त्या अनुषंगाने शासन पुढील निर्णय
घेत आहे.

शासन निर्णय :-

वित्त विभागाचे संदर्भ क्रमांक १ चे परिपत्रक विचारात घेता अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
(अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भ क्रमांक २ व ३ च्या पत्रान्वये
केलेली निधीची मागणी लक्षात घेऊन हक्क व विशेषाधिकार निर्धारित करणे- राष्ट्रीय उद्याने आणि
अभयारण्य परिसरातील गावांचे पुनर्वसन (२४०६-२२४९) या लेखाशिर्षांतर्गत “५०-इतर खर्च” या
उद्दिष्टाखाली रु. २३८०.०० लक्ष इतका निधी सदर शासन निर्णयासोबतच्या विवरणपत्रानुसार खालील
अटी व शर्तीचे अधिन राहून वितरीत करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:

- I. प्रस्तावीत खर्च:- लेखाशिर्ष २४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, ०२ पर्यावरणीय वनीकरण व वन्यजीवन, ११० वन्यजीवांचे संवर्धन (००) (११) हक्क व विशेषाधिकार निर्धारित करणे-राष्ट्रीय उद्याने आणि अभयारण्य परिसरातील गावांचे पुनर्वसन (राज्य) (२४०६-२२४१) या लेखाशिर्षामधील ५०-इतर या उद्दिष्टांतर्गत सन २०२५-२६ मध्ये अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध होणा-या अनुदानातून खर्च करण्यात यावा.
- II. वितरीत केलेला निधी शासनाने दिलेल्या मान्यतेनुसार योजनेत विहीत केलेल्या मर्यादेत, प्रचलित नियमांच्या अधीन राहून, प्रचलित धोरण व वित्त विभागाने वेळोवेळी विहीत केलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार तसेच प्रस्तावात नमूद केलेल्या कार्यबाबींच्या अनुषंगाने खर्च करण्यात यावा. उक्त निधीचा उपयोग केवळ विनिर्दिष्ट बाबीसाठी खर्च करण्याची जबाबदारी संबंधिताची राहिल.
- III. सदरच्या खर्चाच्या अनुषंगाने आवश्यक असलेले लेखे व्यवस्थित/अचूक ठेवण्याबाबत दक्षता घ्यावी.
- IV. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी शासन मान्यतेसाठी सादर केलेल्या प्रस्तावातील बाबींची निकड लक्षात घेवून अर्थसंकल्प अंदाज, वितरण व सनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) वर उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत निधी वाटप करावा.
- V. वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या विविध मार्गदर्शन सूचनांचे व वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७.०४.२०२५ चे काटेकोर पालन करावे.
२. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ०१/२०२६/व्यय-१०, दिनांक ०१.०१.२०२६ ला अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०१०५१११८३५६०१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उदय ढगे)
विशेष कार्य अधिकारी
महसूल व वन विभाग

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व, नागपूर.

५. वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती.
६. वनसंरक्षक तक्षा क्षेत्र संचालक, सह्याद्री व्याघ्र प्रकल्प, कोल्हापूर.
७. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरिक्षण), मुंबई/नागपूर.
८. फ-१ कार्यासन (निवडनस्ती), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी- ०६.२५/प्र.क्र.१४५/फ-१,
दिनांक :- ०५ जानेवारी, २०२६ सोबतचे विवरणपत्र.

(रु. लाखात)

अ. क्र.	विभागाचे नाव	गावांचे नाव	कामाचा तपशिल	प्रस्तावाची रक्कम	वितरीत निधी
१	वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, सह्याद्री व्याघ्र प्रकल्प, कोल्हापूर	-	चांदोली राष्ट्रीय उद्यान मधील मुळ गाव झोळंबी येथील पुनर्वसित प्रकल्पग्रस्तांना वाटप केलेल्या शिराळा वनपरिक्षेत्राचे कार्यक्षेत्रातील मौजे पोखर्णी येथील जमिनी सपाटीकरण करणे.	४८.६५	४८.६५
२		-	राधानगरी अभयारण्यातल बाधित न्यू करंजे व न्यु करंजेपैकी दाऊदवाडी या मुळ गावांतील वसाहतीमधील प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन	५८९.००	५८९.००
३		-	१. मौजे वेळ ता. जावली मधून मौजे माने कॉलनी ता. खंडाळा येथे स्थापित झालेल्या खातेदारांकरिता घर बांधणी अनुदान वितरीत करणे.	१७५.०६	१७५.०६
४		-	२. मौजे माने कॉलनी पुनर्वसित वेळे येथे अंगणवाडी शाळा इमारत व समाज मंदिर बांधणे.		
५		-	३. मौजे देऊर ता. जावली मधून मौजे बोपेगाव ता. वाई येथे विस्थापित झालेल्या खातेदारांकरिता घर बांधणी अनुदान वितरीत करणे.		
६	अकोला वन्यजीव विभाग,	मौजे देव्हारी	बागायती शेतीधारक (३)	१५१.६२	१५१.६२
७			घर / मालमत्ता धारक (१३)		
८	अकोला	मौजे देव्हारी	पर्याय क्रमांक १ नुसार मोबदला (२१ कुंटुंब)	२१०.००	२१०.००
९	सिपना	पिली	मंदिर बांधकाम	७.४३	७.४३
१०	वन्यजीव विभाग,		शेती मोबदला (लाभार्थी संख्या १४)	२९९.९८	२४.३५
११	परतवाडा		घर मोबदला (कुंटुंब संख्या-३)	१६.४६	१६.४६
१२			फळझाडे (कुंटुंब संख्या-२१)	७.७४	७.७४
१३	अकोट वन्यजीव	तलई (रेल्वे)	३६ वनहक्कधारक यांना ४ पट रक्कम अदा करणे	८५.६३	८५.६३

१४	विभाग, अकोट	तलई (रेल्वे)	श्री. दयाराम लालजी झारा व इतर - यांना २९७ सागवान झाडांचे मुल्यांकनाधारक्यांना २ पट रक्कम अदा करणे.	२४.७५	२४.७५
१५		मौजे सोमठाणा खुर्द	११२ घर मुल्यांकनधारक यांना २ पट रक्कम अदा करणे.	३७३.७२	३७३.७२
१६	वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, सह्याद्री	मौजे वेळे	मौजे वेळे ता. जावली मधुन मौजे कॉलनी ता. खंडाळा येथे विस्तापीत झालेल्या खतेदारांकरीता सुविधा कामांकरीता अनुदान वितरीत करणे.	६५९.३९	६५९.३९
१७	व्याघ्र प्रकल्प, कोल्हापूर	मौजे चांदोली खुर्द वसाहत निनाईनगर	चांदोली पुनर्वसित मुळ गावा चांदोली खु वसाहत निनाईनगर मधील गावठाण रेखांकन मोणजी कामी.	६.२०	६.२०
एकूण एकंदर				२६५५.६३	२३८०.००
